

BIULETYN

POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRAJOZNAWCZEGO

WARSZAWA WRZESIEŃ 1948 Nr 6 (21)

Wydaje Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, W-wa, Smulikowskiego 6-8

Do Zarządów Oddziałów P. T. K.

Najbliższy Zjazd Delegatów Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego odbędzie się w pierwszym kwartale 1949 roku. W porównaniu z dotychczasowymi doświadczeniami termin ten jest przyspieszony i dostosowany do wymogów Statutu PTK.

W związku z powyższym Zarządy Oddziałów winny już obecnie przewidzieć, że Walne Zgromadzenia Członków Oddziału winny się odbyć w styczniu 1949 roku, zaś sprawozdania z działalności i kasowe za rok 1948 winny być przesłane Zarządowi Głównemu najpóźniej w połowie lutego.

Zjazd Delegatów będzie nosił charakter wewnętrzno-organizacyjny i nie będzie związany z wycieczkami na szerszą skalę. Wycieczkę dla członków Oddziałów o charakterze ogólnopolskim Zarząd Główny zamierza zorganizować wiosną 1948 r. jako imprezę samodzielną, nie związaną ze Zjazdem Delegatów.

Komunikując o powyższym Zarząd Główny apeluje do Zarządów Oddziałów o takie rozplanowanie pracy, by w styczniu 1949 roku przewidziano we wszystkich Oddziałach doroczne Walne Zgromadzenie członków, zaś w połowie lutego wszystkie bez wyjątku Oddziały dostarczyły Zarządowi Głównemu sprawozdań z rocznej działalności.

Okólnik niniejszy należy odczytać na najbliższym posiedzeniu Zarządu Oddziału.

Sprawa należności z tyt. par. 12 Statutu.

Wszystkie Oddziały PTK zostały powiadomione o zadłużeniu Oddziału na rzecz Zarządu Głównego z tytułu paragrafu 12 Statutu.

Oddziały, które nie załatwią z Zarządkiem Głównym sprawy zaległych należności z tego tytułu, nie otrzymają już dla członków miesięcznika Ziemia.

Prosimy Zarządy Oddziałów o skrupulatne przestrzeganie zasad par. 12 Statutu i dopilnowanie, by członkowie PTK Ziemię otrzymywali systematycznie i bezpośrednio po ukazaniu się jej w druku.

Instrukcja o znakowaniu szlaków turystycznych.

Zarząd Główny PTK posiada w dyspozycji broszurkę o znakowaniu szlaków turystycznych. Broszurka ta winna zainteresować każdy Oddział, gdyż do znakowania szlaków wprowadza przyjęte powszechnie zasady.

Po nadesłaniu zł. 50 Zarząd Główny prześle broszurkę zamawiającemu Oddziałowi. Zamówienia kierować pod adresem: Zarząd Główny Pol. Tow. Krajozn. Warszawa, ul. Smulikowskiego 6/8.

Numery Ziemi z roku 1946 i 1947.

Poszukiwane są numery Ziemi z roku 1946 i 1947. Jeżeli Oddziały posiadają w dyspozycji te numery, mogą nimi u Zarządu Głównego regulować należność z tytułu par. 12 Statutu, biorąc za podstawę cenę, uwidocznioną na danym numerze Ziemi.

Współpraca ze Związkami Zawodowymi.

Zarząd Główny PTK uważa za wysoce pożądane nawiązanie łączności Oddziałów z miejscowymi komórkami Związków Zawodowych, celem pobudzenia prac krajoznawczych na odcinku robotniczym. Przy realizowaniu tych prac przez Związki Zawodowe Zarządy Oddziałów winny zagwarantować związkowcom daleko idącą pomoc i współpracę.

W tych sprawach Zarząd Główny przewiduje konferencję z przedstawicielami wszystkich Oddziałów PTK. Inicjatywę w sprawie współpracy ze Związkami Zawodowymi Oddziały P. T. K. winny podjąć, nie czekając na bliższe wytyczne, które zostaną zreferowane na powyższej zapowiedzianej konferencji.

Znaczek P. T. K.

Oddziały PTK i Koła Krajoznawcze Młodzieży Szkolnej mogą nabywać odznaki członkowskie w Oddziale Warszawskim PTK, Warszawa, ul. Wilecza 22 m. 8. Cena odznaki młodzieżowej wynosi 100 zł, dla dorosłych 125 zł.

Obowiązuje wpłata należności za co najmniej 10 odznak plus koszt przesyłki.

Ruch wycieczkowy w Górach Świętokrzyskich.

Tegoroczny sezon wycieczkowy w Górach Świętokrzyskich cieszył się nie spotykana od dawna frekwencją. Tak np. w niektóre dni na Św. Krzyżu notowano po 20 wycieczek, liczących od 30 do 40 osób każda.

Wycieczki były obsługiwane przez nasze schroniska w Kielcach i na Św. Krzyżu.

Oddział P. T. K. w Warszawie.

Na dzień 1 sierpnia 1948 r. Oddział Warszawski PTK liczył 1000 członków. W roku b. Oddział zorganizował około 60 wycieczek krajoznawczych przy udziale 3.000 uczestników. Przyjęto poza tym 33 wycieczki, udzielając przewodników, noclegów.

Od lipca rb. w godzinach po południowych w biurze Oddziału przy ul. Wilezej 22 m. 8 funkcjonuje Biuro Turystyczne, które udziela informacji krajoznawczo-turystycznej.

Współ z Polskim Archiwum Krajoznawczym Oddział Warszawski wydał 4 małe przewodniki. Są to:

Jeden dzień w Warszawie — Fr. Kancelerz.

Przewodnik po Wilanowie — K. Zawadowski.

Czersk, Góra Kalwaria, Piaseczno—W. Przyborowski.

Wybrzeże Gdańskie — F. Mamuszko.

Ponadto Oddział zapoczątkował sprzedaż hurtową i detaliczną pocztówek z widokami Warszawy, przewodników, monografii, map turystycznych. Księgarnie i Oddziały PTK zamawiające te materiały w Oddziale Warszawskim, uzyskują rabat.

Oddział posiada czynne schronisko w Puszczy Kampinowskiej na 30 — 40 osób. W Puszczy tej Oddział przeprowadza dalsze znakowanie szlaków turystycznych.

Wystawa objazdowa PTK.

„Wystawa Objazdowa PTK, p. n. „Piękno Ziemi Odzyskanych po odwiedzeniu w poprzednim roku szkolnym 1948/49 9 miejscowości Polskiej Centralnej, rozpoczyna teraz drugi rok swej wędrowki od Włocławka, gdzie otwarta została 26 paźdz. br. Dalsza droga wystawy prowadzi przez Toruń na Pomorze Wschodnie, a potem przez Gdańsk ku Szczecinowi.

Podczas swej wędrowki Wystawa spotykała zawsze serdeczne przyjęcie władz i społeczeństwa, spełniając swe zadanie nauczania o Ziemiach, które wróciły do Polski“.

Informator i Przewodnik po Włocławku.

Staraniem włocławskiego Oddziału PTK ukazał się wydany na kartonie składanym Krótki Informator i Przewodnik po Włocławku,

zawierający najważniejsze informacje krajoznawczo-turystyczne dotyczące Włocławka i najbliższej okolicy.

Informator został opracowany przez Zdzisława Arentowicza, który przygotował do druku również obszerny Przewodnik po Włocławku.

Informator zamawiać można w Oddziale PTK we Włocławku, ul. Słowackiego 1.

Obozy Krajoznawcze Młodzieży.

W roku bieżącym w okresie ferii letnich działały następujące obozy krajoznawcze Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej P. T. K. subwencjonowane przez Zarząd Główny P. T. K.

3 obozy w Konradowie pod kierownictwem prof. Piątka (Okręg Rzeszów),

obóz Komisji Krakowskiej Kół Krajoznawczych Mł. Szk. w Sobótce pod kier. prof. Zofii Domaniewskiej,

obóz w Sudetach zorganizowany przez Warszawską Komisję pod kier. dyr. Jadwigi Jaroszowej,

obóz wędrowny pod kier. prof. Ptaszyckiej zorganizowany przez Oddział Tomaszowski P. T. K.,

obóz żeński w Hucisku pod kier. prof. Heleny Kahl zorganizowany przez Komisję Krakowską,

obóz w Wiśniewej zorganizowany przez Komisję Krakowską pod kier. prof. Bronisława Pizsa.

obóz w Olsztynie zorganizowany przez Koła Myślenickie pod kier. prof. dr Prusa Wiśniewskiego.

Prawie wszystkie obozy z polecenia Zarządu Głównego zwizytował zast. sekretarza p. Kowalski Waclaw.

Na obozach przepracowano program instruktorski, omawiano organizację i metody pracy w Kółach Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej PTK oraz zgromadzono zbierany przez młodzież materiał krajoznawczy. Niektóre prace młodzieży drukowane będą na łamach Orlego Lotu.

Schronisko PTK w Szczecinie.

Uruchomione w dniu Zjazdu Delegatów P. T. K. w Szczecinie nasze schronisko przy Placu Batorego 2, aczkolwiek znajduje się jeszcze w remoncie, obsługuje liczne wycieczki krajoznawcze w szczególności zaś wycieczki młodzieży.

W miesiącu czerweu przez schronisko przevinęło się tysiąc osób, drugi tysiąc korzystał z usług schroniska w miesiącu lipcu.

Cyfry te świadczą, jak pożądaną placówką

na terenie Szczecina było nasze schronisko wycieczkowe.

Oddział Szczeciński PTK służy wycieczkom nie tylko noclegami, ale również przewodnikami, którzy zapoznają wycieczkowiczów z pięknem Szczecina i jego okolic.

Gmach schroniska PTK wymaga dużego remontu. W przyszłości obsłuży on pokaźne liczby wycieczkowiczów. Ponieważ ostatnio ze względów formalnych prace renowacyjne chwilowo wstrzymano, należy życzyć sobie, by podjęte zostały co rychlej, aby schronisko nasze mogło być wykorzystane w całości zgodnie ze szczegółowo opracowanym planem.

Schronisko PTK nad wodospadem Szklarki.

Nieprzerwaną falą napływają wycieczki nad wodospad Szklarki w Szklarskiej Porębie. Wycieczkowicze znajdują na miejscu mile schronisko PTK, sprawnie działający bufet, w którym można nabyć wydawnictwa krajoznawcze, pocztówki, zaś na plastycznych mapach i planach zapoznać się położeniem Szklarskiej Poręby i okolicy. Schroniskiem administruje Oddział Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Jeleniej Górze. Z ramienia Zarządu Głównego lustracji Oddziału i schroniska dokonali: V. Prezes K. Staszewski oraz Stanisław Lenartowicz.

Podziękowanie.

W Pan Inż. Zubelewicz Prezes Oddziału Olsztyńskiego Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego Olsztyn.

W związku z odbytą wycieczką kolarsko-krajoznawczą na Warmię i Mazury zorganizowaną przez Polski Związek Kolarski w dniach 17 — 21 lipca rb., Zarząd P. Z. Kol. w miłym obowiązku wyraża swe najgłębsze podziękowanie Panu Prezesowi, jak również wszystkim działaczom Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego Pisz, Giżycka, Kętrzyna, Lidzbarka Warmińskiego i Olsztyna, za wysoce ofiarną pomoc i ułatwienie zwiedzenia zabytków warsztatów pracy i piękna Mazur i Warmii. Serdeczność, z jaką spotykali się kolarze-turyści ze strony Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego zostawiły tak mile wspomnienia, że na długo pozostaną one w ich wdzięcznej pamięci. Zgodnie z przeświadczeniem Zarządu P. Z. Kol., działacze Pols. Tow. Krajozn. swój szczytny obywatelski obowiązek wypełnili w sposób, który winien być wskazany, jako wzór godny naśladowania, prowadzący do popularyzacji i zachęty do uprawiania turystyki kolarskiej. Prosimy o przyjęcie z naszej strony wyrazów uznania i podziękowania i pozostajemy ze sportowym pozdrowieniem V-prezes turyst. (—) Jan Kobus, Sekretarz gen. (—) Stanisław Cieślak.

P. S. Otrzymał do wiadomości Zarząd Główny Polskiego Tow. Kraj. w W-wie, 812/48 sc. 3 sierpnia 1948 r.

Schronisko w Kielcach.

Region Gór Świętokrzyskich położony w centrum Polski i posiadający dobre połączenia kolejowe z Warszawą, Łodzią, Krakowem, Częstochową, doskonale się nadaje na dwu i kilkudniowe wycieczki zarówno dorosłych jak i młodzieży szkolnej. Piękne wzgórza porośnięte starą puszcza jodłową, jedne z najstarszych zabytki historyczne (klasztory na św. Krzyżu, ruiny zamku w Chęcinach, zabytki Kielce), stanowią interesującą atrakcję krajoznawczą nie wymagającą pokonania specjalnego wysiłku. Można tu ochłonąć w krainie piękna przyrody, krajobrazu, zdobyć wiele wiadomości z zakresu historii, geologii, botaniki, etnografii.

Staraniem wspólnym Izby Przemysłowo-Handlowej w Częstochowie, Kieleckiego Oddziału PCK, oraz Kieleckiego Oddziału Pol. Tow. Krajoznawczego uruchomiono w Kielcach oczekiwane przez turystów schronisko wycieczkowe dla młodzieży szkolnej w jednej z sal budynku PCK przy ul. Staszica Nr. 3. Schronisko posiada 50 łóżek z pościelą i umywalnią. Można korzystać ze stołówki PCK na miejscu. Noclegi w schronisku należy zamawiać za wezaniem pod wyżej podanym adresem.

Wycieczki mogą uzyskać na miejscu samochody ciężarowe, które trzeba za wezaniem w administracji schroniska, lub w Oddziale PTK, Kielce, Partyzantów, Muzeum Świętokrzyskie.

Myślenice.

Ruchliwy Zarząd Oddziału Myślenickiego PTK na dorocznym walnym zgromadzeniu członków mógł wykazać się poważnymi osiągnięciami. Obóz krajoznawczy w Ustce, wycieczki w Łysogóry, do Krakowa, do Pienin, udział w licznych zjazdach i konferencjach na których delegaci Oddziału referowali sprawy kół krajoznawczych młodzieży, akcja odczytowa, przygotowanie i wydanie monografii o Myślenicach i powiecie, starania o schroniska, liczny udział w zjeździe Kół Krajoznawczych Mi. szk.; oto niektóre pozycje tego dorobku.

Do Zarządu Oddziału weszli: prof. dr Tadeusz Wiśniowski — prezes, mgr. Franciszek Geddek — wiceprezes, Tadeusz Kalinowski — II-gi wiceprezes, sekretarz mgr. J. Betlej, skarbnik Czesław Herbert.

Wykluczenie.

Oddział Zielonogórski PTK komunikuje, że ob. Kazimierz Krwawiec został wykluczony z PTK (podstawa: par. 27 punkt c — wyrok sądowy).

Gózycko.

Na zebraniu walnym po omówieniu potrzeb rejonu gózyckiego w zakresie turystyki i krajoznawstwa wybrano Zarząd Oddziału w składzie następującym: prezes — Tejszerski Michał, wiceprezes — Eustachy Gryniewicz, sekretarz — Ryszard Lewicki, skarbnik — Jan Mieszaniec, zast. sekretarza — Zofia Rostecka, zast. skarbnika — Jan Katabin, propaganda — Zygmunt Domagalski, czł. Zarządu — Jan Bondera.

Należy sądzić, że nowy zarząd, który zastąpił dotychczasowy zarząd jednoosobowy przyczyni się walnie do ożywienia działalności krajoznawczo-turystycznej w tej malowniczej miejscowości Warmii i Mazur.

Zielona Góra.

Zarząd Oddziału wydał specjalny druk w formie pocztówki z planem i warunkami wycieczek krajoznawczych, organizowanych przez Oddział w okresie letnim 1948 roku. Pocztówki te przesłano wszystkim członkom Oddziału oraz zainteresowanym osobom i instytucjom.

Prezesem Oddziału został dyr. St. Krzysik, wiceprezesem prof. E. Lychowska, sekretarzem H. Maczewska, skarbnikiem A. Sokólski. Poza tym w skład Zarządu wchodzi: J. Grzybowska, A. Vorełowa, Opiekun KKMS prof. St. Pachuncki, kier. M. Sosiewicz, delegat ZNP instr. St. Macjburko, delegat Kuratorium, J. Zygar, J. Piszczak, Z. Przybysz, T. Müller, Komisja Rewizyjna. Cz. Lipiński, St. Pachuncka, Z. Rossnerowa, J. Kamiński.

Włocławek.

Na walnym zgromadzeniu członków Oddziału PTK we Włocławku przyjęto z żywym zadowoleniem całkowite przekazanie Domu PTK we Włocławku przez Związki Zawodowe prawowitemu właścicielowi to jest Polskiemu Towarzystwu Krajoznawczemu.

Obecnie Oddział urządza się w tym okazałym gmachu, przystosowując dom do potrzeb krajoznawstwa oraz życia kulturalnego miasta Włocławka i okolic.

Oddział wspólnie z Klubem literackim zorganizował w sali odczytowej gmachu szereg odczytów na tematy krajoznawcze, kulturalne i literackie. Zorganizowano też trzy wystawy,

a mianowicie: Piękno Torunia, Warszawa w gruzach, Dzieje cywilizacji w Polsce—Jana Matejki. Wystawy zwiedziło 5.500 osób.

Oddział zorganizował kurs dla przewodników krajoznawczych po Włocławku i okolicach. Zarząd Oddziału współpracuje z Muzeum Krajoznawczym Ziemi Kujawskiej we Włocławku. Prezes Oddziału p. Zdzisław Arentowicz przygotował do druku przewodnik po Włocławku i okolicy. Przewodnik ten ukaże się wkrótce na półkach księgarskich.

Do tej pory na terenie Włocławka działają dwa Kola Krajoznawcze Młodzieży Szkolnej. Zarząd postanowił wszcząć akcję w kierunku zwiększenia liczby Kół przez dotarcie do wszystkich szkół średnich oraz powszechnych.

Składki z § Statutu.

Skarbnik Zarządu Gł. potwierdza odbiór w mies. czerwcu i lipcu 48 r. składek oddziałów: Ketrzyn zł 1.440.—, Łęczycza zł 9.660.—, Myślenice zł 4.500.— i zł 4.500.—, Piotrków zł 4.700.—, Płock zł 4.320.—, Starogard zł 2.000.—, Sochaczew zł 600.—, Zielona Góra zł 6.000.—, Tarnobrzeg zł 1.840.—, Elbląg zł 1.800.—, Częstochowa zł 4.200.— i Olkusz zł 3.630.—.

Dalszy ciąg ofiar na pomnik ś. p. Aleksandra Janowskiego.

1. Czwojdziański Zbigniew — Szczecin	5,000 zł
2. Kuchta Aleksander — Elbląg	348 zł
3. Inspektorat Szkolny — Konin	4,547 zł
4. Inspektorat Szkolny pow. Morskiego-Wejherowo	1,000 zł
5. Oddział Warszawski P. T. K. — Warszawa	10,000 zł
6. Koło Krajoznawcze Uczniów Szkoły Podstawowej Nr. 4 — Będzin	500 zł
7. Koło Krajoznawcze im. Kopernika przy Państw. Gimnazjum i Liceum Żeńsk. — Ostrowiec	1,000 zł
8. Koło Krajoznawcze przy Gimnazjum Zamoyskiej — Poznań	500 zł
	22,895 zł
z poprzednich list	143,620 zł
Razem złotych	166,515
	166,515